229

نمره ۲۲۸ ایکنجی دوره

۴شنبه ۲۹ خرداد ۱۳۲۵

قیمتی ۵۰ دینار		
آبونه	ایلیلیک ۱۲۰	ریال
۶	آیلیق ۶۵	ریال
۳	« ۳۵	ریال

مدیر:
فتحی خشگنابی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه سینین اورقانیدیر

فرقه‌میز اؤز وظیفه‌سینی داها مقدس سایر

آذربایجان نماینده‌لری ایله طهران نماینده‌لرینین دانیشیقلاری موفقیتله قورتاردیقدان صونرا بوتون آذربایجان خلقی مسئله‌لین حقیقتینی‌ له‌اولدیغینی بیلیب و گله‌جکده‌کی وظیفه‌لرینی دوشونمک ایسته‌ییردیلر.

آقای پیشه‌وری‌نین رادیو مقابلینده ایتدیگی تاریخی اطلق خلقیمیزی بو انتظاردان قورتاریب و اونلارین گله‌جکده‌کی وظیفه‌لرین بیر اندازه‌یه کیمی تعیین ایتدی.

فرقه‌میز خلقین حقیقی نماینده‌سی اولدیغی ایچون افکار عمومی‌یه صون درجه‌ده اهمیت وئریب و بوتون مسئله‌لرین جریانیندان اونلاری خبردار ایتدیگی اؤزونه وظیفه بیلیردی.

خلقیمیزین فرقه‌میزه اعتماد ایتدیگی ایچون فرقه‌میزین گؤستریشی و تعیین ایتدیگی تاکتیکی صون درجه علاقه ایله بیلمک ایسته‌دیگینه گؤره آقای پیشه‌وری‌نین چیخیشی بو موقعده داها آرتیق اهمیتلی ایدی.

پیشه‌وری آذربایجان خلقینین فرقه‌میزه وئردیگی مسئولیتلرین قارشی‌سیندا فرقه‌میزین ایتدیگی فعالیتلرینه اشاره ائدیب و ۹ آی آرامسیز کسیلمه‌دن ایتدیگیمیز مبارزه‌لرین آذربایجان خلقینین نه کیمی موفقیتلری ایله نتیجه‌لنمه‌سینی مختصر و مفید صورتده ایضاح ائتدی.

بو اراده ایتدیگیمیز موفقیتلری یالنیز آذربایجان محیطینده محدود ائده بیلمزدیك.

فرقه‌میزین تشکیلینین اول گونلرینده آقای پیشه‌وری‌نین ایران آزادلیغی باره‌سینده دیدیگی سوزلر هله‌ده خاطرلرده‌ن اونودولمامیدیر. او وقت، پیشه‌وری ایتدیگی دولت تیاتروسی صحنه‌سینده یارماغی ایله ایران نقشه‌سینی ترسیم ائده‌رك ایران داخلینده اؤز آزادلیغیمیزی الده ایتدیکدن صونرا آزادلیغین حیاته گئچمه‌سینی توضیح وئردی.

او وقت، فرقه‌میز دی‌یردی‌که بیز اؤز آزادلیغیمیزین اساسینی تحکیم ایتدیکدن صونرا بو دموکراتیك دراخلی بوتون ایران اوزرینده‌ده یاراتماغا امکان تاپاجاغیق.

فرقه‌میزین دئدیکلری هر ساحه‌ده دوز گؤرولدوگو کیمی ایران ملتلرینین ده سعادتلرینین تأمینی اوغروندا قبول ایتدیگی وظیفه‌نین دوز گؤرولدیگی بئله‌لیکله اثبات اولوندی.

ایندی هاچانکه بعضی اؤز عالملرینده «متبحر و سیاستمدار!» سیمالر آج توپوق کیمی یوخولاریندا داری گؤرمکده‌دیرلر - اما اونلار اولیکه هله‌ده آذربایجان نهضتینین حقیقی علتلرینی و فرقه‌میزین موفقیتلرینین سرینی درك ایتمکده امکان تاپمامیلار.

موضوع چوق ساده‌دیر.

ایندیه کیمی بیزیم رهبرلریمیزی جور به‌جور لکه‌لر ایله تهمتلندیرن مخالفلر ایندی خجالت آور بیر وضعیته دوچار اولمیشلار. مخالفلریمیز وحتی یولداشلاریمیزین بیر چوخی فکر ائدیردیلر که پیشه‌وری و فرقه‌میزین اوبیری باشچیلاری لوللرینی بیر مقامه یئتیرمك ایچون بو جور لقبلره اقدام ایتمیشلر.

ایندی فرقه‌میز ایران آزادلیغی اوغروندا اؤز وظیفه‌سینی موفقیتله یئتیرنه یئتیردیکدن صونرا بونه اؤزلرینی تعیاب ایتمکده‌دیر.

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

داخله خبرلری

زنجاندان تلگراف و اونین جوابی

زنجاندان تبریزه:

۷۵۰ مین نفردن آرتیق زنجان ولایتی اهالیسی طرفیندن مین نفرین امضاسیله آذربایجان دموکرات فرقه‌سی مرکزی کمیته‌سی و آذربایجان مجلس ملی‌سی و آذربایجان معارفی و آذربایجان رادیو سینا گوندریلن تلگرافدا زنجان اهالی‌سی تهران حکومتی ایله باغلانان موافقت‌نامه‌ده زنجانین آذربایجان جزوی حساب ایدیلمه‌سینه قطعیا اعتراض ایدیب و بئله قید ایدیرلر.

بیز زنجان ولایتی اهالی‌سی آذربایجانلیق دلیمیز آذربایجان دیلیدر، آثاریمیز و سایر رسوم و آدابیمیز آذربایجان ملی آدابی و رسومیدور.

بیزیم آذربایجانلی اولماغیمیزی هیچ کیمسه انکار ایده بیلمز بیز بوتون ایران و دنیایا بیلدیریریك آذربایجان‌ملتیمیزین دفاعی ایچون آخر قطره قانیمیزا تك قیام و دفاع ایده‌جه‌یك. اوشاقلاردان بیرگه اوجا سسله دییریك که بیز داها جلاد ژاندارملارین زنجان ولایتینه آیاغ باسماغینا امکان وئرمیه‌جه‌یك. خواهش ایدیریك بیزیم بو تلگرافا اهمیت وئریب زنجان اهالیسی‌نی تکلیفینده اولاسینیز.

بو تلگرافین جوابیندا آذربایجان دموکرات فرقه‌سی مرکزی کمیته صدری آقای پیشه‌وری زنجان اهالیسینه مفصل بیر تلگراف گوندرمیشدیر تلگرافین بیر قسمتینده بئله یازیلمیشدیر:

سیز آرخاین اولون نه قدر که آذربایجان دموکرات فرقه‌سی وار دره‌چاپانچیلار و خلق دشمنی ژاندارملاری، اونون قولدور دسته‌سی و ارتجاعی ژاندارملار زنجان ولایتی تورپاقینا آیاغ باسماغا امکان تاپمایاجاقدیر.

فرقه‌میز تبریز ایله زنجانا فرق قویمور.

زنجانلی قارداشلاریمیزین آزاد یاشاماسی ایچون بیز هر جور فدا کارلیغی ایده‌جه‌ییك. موافقت‌نامه‌دن سوء استفاده ایدیب زنجان آرزوسینی ایده‌نلر بیلسینلر که اونلار بو آرزونی: قبرلرینه گؤره آپاراجاقلار.

سیز نگران اولماین بیز قرار دادیمیزدان علاوه تهران نماینده‌لریله زنجان ولایتی خصوصیندا اولان مکالمه و مذاکره‌لری خصوصی نماینده واسطه‌سیله سیزه گوندره‌جه‌یك. چوق آسوده فکرایله اؤز ایشلرینیزی دوام ایتدیرین.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین تصمیملرینه اعتماد ایدین.

ارومیه‌ده‌کی فلاحت باغینین اصلاحاتینه دوغری

ارومیه‌ده‌کی فلاحت باغینین وضعیتی ملی نهضتیمیزدن قاباق، آچینا جاقلی بیر حالدا ایدی. ایندی ایسه فلاحت اداره‌سی، او باغین پریشان وضعیتینی نظره آلاراق ۱۴ مین تومن حدالیکده او باغین آباد چیلیغینا تخصیص ایدیب خرداددن

۲۷ سیندن بو باغین اصلاحاتینه و بنالرینین تعمیر اولونماسینا جدا باشلانمیشدیر. تعمیرات قورتاراندان صونرا همان باغدا فلاحت ایشلرینی عملی صورتده اؤیرگه‌نمك ایچون بیر عملی مدرسه آچیلاجاقدیر.

بقیه‌سی ۳نجی صحیفه‌ده

رضا آذری

دولت تیاتروسیندا عمومی و طنطنه‌لی قونفرانس

دوشنبه گونی خرداد آیینین ۲۷ سینده تبریز دولت تیاتروسی بناسینده، فرقه‌میزین محترم صدری آقای پیشه‌وری طرفیندن خلقیمیزه، تهران نماینده‌لری ایله امضالانان موافقت‌نامه باره‌سینده حضورا ایضاحات وئریلمه‌سیندن اوتوری، ستارخان بایراقلی تبریزه‌بیر قرمزیمی طرفیندن عمومی بیر دعوت عمله گلمیشدی. بو اراده اساساً شهریمیزین هر طبقه‌سیندن دعوت اولوناننلار وار ایدی. نظر دقتی جلب ایدن جهتی بوراسی ایدی که، تقریبا جماعتین اوچ‌ده بیرینی قادینلار تشکیل ایدیردی. بودا، آذربایجان ملتینین نه قدر گؤزل بیر رشد سیاسی‌یه مالك اولدوغونی آچیق و واضح بیر دلیلیدیر. ایندی دگل کیشیلریمیز، قادینلاریمیز بئله قزاکه‌مز و ملتیمیزین سیاسی مقدراتینین گئچه - گوندوز فیکرسیندا اولدوقلارینی گؤروب ده افتخار ایتمه‌مك ممکن دگلدیر.

فرقه‌میزین رهبرلیگی سایه‌سینده ایندی آذربایجان قادینلاری هر ساحه‌ده حرین تعلیم میدانلاریندان تا سیاسی محفللره قدر کیشیلر ایله ورلیکده چیگین چیگینه ایرم گؤتورمکده‌دیرلر.

گون اورتادان ۷ ساعت یاریم سونرادان تبریز دولت تیاتروسالونی دعوت اولونانلار ایله دولماغا باشلادی، ساعت سکگزده قرا... ان قدال وان زحمتکش عضوی اولان شهر قرمزیمی صدر معاونی آقای میررحیم ولائی آقا طرفیندا یازیلان بو مختصر نطقیله قونفرانسین آچیلیشینی اعلان ایتدیلر: «محترم خانملار و آقالار! آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ستارخان بایراقلی تبریز شهر قومیته‌سی طرفیندن، تهران حکومتی ایله آپاریلان مذاکره‌لر و موافقت‌نامه باره‌سینده آذربایجان دولت تیاتروسی سالونونا دعوت اولونموش خانملارا و آقالارا ایندی بو عمومی قونفرانسی آچیق اعلان ایدیرم. مذاکره‌لرین نتیجه‌سی خصوصیندا دانیشماق ایچون آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرکزی قومیته‌سینین صدری و خلقیمیزین سه‌ویملی رهبری آقای پیشه‌وری‌یه سوز وئریلیر.»

بو چاغدا آقای پیشه‌وری آلقیش طوفانی آراسیندا تریبونا چیخیب اؤز مشروح و اطرافلی معروضه‌لرینی اوخوماغا باشلادیلار. (بو معروضه دونه‌نکی نمره میزده آیریجا درج ایدیلمیشدیر)

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

روس خلقینین بویوك صنعتکاری ماقسیم غورکی

ماقسیم غورکی، داهی، روس پرولتار (یوخسول زحمتکش) یازیچیسی ایدی.

او، زحمتکشلرین مبارزه‌سینه عضوی صورتده باغلی ایدی.

او اجتماعی زمینین آلت‌کیچیك بیر دوغولدوغی بئله دیناهیر و اونو بیر دوهی اوبراز لاردا افاده ایتمگه جان آتیردی.

۹ ورکی روسیه زحمتکش طبقه‌سینین سیاسی مبارزه میدانینا ستال بیر قوه کیمی چیخیر.

عین زماندا ایلك پرولتار شاعرلری ایله بیرلیکده ادبی فعالیته باشلامیشدیر.

غورکی، یارادیجیلیغینین بیرینجی آدیملاریندان آزادلیق سه‌وه‌ن خلقلرین یازیچیسی اولاراق میدانه چیخیر. اؤز گؤرکملی اثرلرینده تزار حؤکومتونا عصیان ایدیرك زحمتکش خلقی انقلابی مبارزه‌یه دنیانی یئنی‌دن قورماغا چاغیریردی.

او، ۱۸۹۰ نجی ایلدن باشلایاراق بویوك صاحبی اثرلر یازیر.

غورکی ایلك اثرلرینده بئله تزار حؤکومتونا عصیان ایدیر.

مؤلف ایچون انسان شخصیتی هر هیچ‌دن آرتیقدیر. یازیچی‌دمی اولاراق، حیاتی قورولوشونا و شخصیته کومك ایده بیله‌جك قوه‌نی آختارماغا چالیشیر، غورکی اثرلرینده مخالف اجتماعی طبقه‌لری تصویر ایتمیشدیر.

او، بو طبقه‌لر ایچریسینده‌یالنیز زحمتکش طبقه‌سینی عاقل، آزاده، مسعود حیات قورا بیله‌جك بیر قوه کیمی تصویر ایتمیشدیر.

بئله‌لیکله غورکی‌نین یارادیجیلیغینی تحلیل ایتدیگیمیز زمان، اونی آزادیخواه خلقلرین ادبیاتینین اسلوبیلی دوغموش و تشکیلی ایله سیخی صورتده باغلی اولاراق گؤرمك لازم گلیر.

ماقسیم غورکی‌نین ایلك یارادیجیلیغینین اساس اجتماعی معناسی‌دا، آزادیخواهلارین فکرینی

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

بویوك بیر قدم

آقای سلطان مهدی هاشمی بیر شرحی یازیب سراب محالیندا واقع اولان کاغیجان کندینین آلتی دانگی که اؤزونون شخصی ملکی دور اکینچیلر آراسیندا بولونمه‌سینی تقاضا ایدیب بو قدم قابل تقدیر بیر اقدام‌دیر فلاحت وزارتی امیدواردیر که باشقا مالکلرده آقای هاشمی‌یه تأسی ایدیب بو قبیل خیر ایشلرده پیشقدم اولسونلار.

آذربایجان فلاحت وزارتی — دکتر مهتاش

آنامین دیدیکلری

- انگه بیل که بو تهرزین هر زادی منیم گوزیمه آلاچا - بیلاجا گورسنیر ، والله قدیم ایرحتلیک حاجی ایله من بورایا گلیشدیم - او وقت آداملار بئله ده ایدین دهیلدولر ایندی هله موسم ماچیلدیق گلندیب اشیله - او ، هچ ! اله اشلرده گوریرلر که هچ - آه - بابلیزدان نشان وئرمن اولماییدو .

عرض ائله ییم قولوغووا ، سالالار آلتیندا قلبیش بوقزلار دای باجی! توزلرین سیر موجا سالیبلار که گورمنده یشمیش توپوغون گولدگی گلیر . آخی دانیشاندا دا دیئیرلر که ظنکس دبل اوتی شیب خالحقن عیبتین ائله ییر . یوخ والله ، وزد وبالوووز منیم بوینوما اولسون ئه یم یالان دیسم - من اونلارا گوره دی‌بیره‌م که صاباح او دنیا وار ، آخرت وار . . .

آدام بئله ائی آجی آداملارایله راست گلیر که دای نه دی یم . او گونلری گوردیم که بیر قیز بیرده بیر بورك قویوب باشینا اوزی آچیق - گوزی آچیق یودی‌ها یئرده گیش شهرین تنگه سینده کیشی لرین ایچینده گلیر ، ائله توپ قوری - قورویوب سووا دؤندیم ئه م منیم الیمده اختیارم اولایدی ها ، بو یشیره ده گیش لرین باشینا لاپ تپاکو او بونی گتیره ردیم ، بیز بودا اولدی سوز ؟ آی بونلادان قدیم‌کی کیشی لر ! یاخ یادیما گلیر ، اوشاق ایدیم دای ، بیبی خالام منیم باجیسی بووورده ، آنام دا یاریها یابیردی ، ایرحتلیك ائله که له ده سین باشینا ساری‌بیب اوزنده دوتوردی دیسه کی کبه نصیر اوغلی حسین او طرفده گرمیکده دورموش ایمیش ، بو یازیقچه‌زدا نه بیلیین ! آغام سو - سوار ساغدان گلنده گوردی . . . دای باجی بیلی گوتوروب - آتا ما نه یتیب سن توزشلی آجی ! اوقدر دوگدی - اوقدر دوگدی که بو نه نه سی اولموش لاپ دای آغدان اوزمان ترهدی . بیر آی سره سر یورغان دوشکده یاتدی .

قدیمکی کیشی لر . اوهوی ! غیرتلی ایدیلر ، تعصب لری وارایدی ایندی دیبیرلری اوداپه دولموش بوحاله لار دوداقلاریناها بیلمیرم نه یاخیرلار . آی گول یاغلار ! ائم سیزون ای زحلیم گئتمیش صفتوووز حوجا گلیم دی - که خوجا گلیمه‌دی ! یوخسا توکه بولاغ ایله که بولاغ اولماز ! والله ، قادام او گول ها - ملوووز ! اینتر تورتاریب ؟ ارزلیزه اون نه یاخیرسوز ؟

او گون گوردوم بیر قیزین ، دیرنقلارینین هاموسی قیپ - قیرمیزی قاندر . سونرا او اوغلادان سورو شدرام دی بیر که نه بیلیم او ، مینا کار اتیب دی تیله ییدی !

سیزی گوردوم ملکامت سیر - سلتوووزی یوسون ایشه‌اللَه ! آی قیزا سن بوکیشی‌لری دی که اولارا چورك وئریرلر .

لیا اونو بیلیرسن ؟ کیشی‌لر بیرین دیبه‌نده بوه یانی یوموروله‌شلار ایکی‌میین دی‌بیرل. الله منجکی ناصالح آرواد ایله توشوتمیرماسین .

والله ، هاچانکه اوزسیزلیکدر اوکیشی یه گوزمن اولوزمان اینجیبه کیمی بیر دفعه دیمیشم که کیشی! سجاعلیم اولسادی ساققالووون حنامی یشواقتا قالدی . گور دیمیشم که کیشی ! ساققالووی من ماعا دارامیرام ؟ !

او کیشی ده هاچانکه بیر آز حرصلنه‌دی ، مانی دوگنده دای ئه‌رسین قلماز - هده - گوروك قالماز منیم اوستومده صدقه‌رار - آسا گور رضی اولارکه من بیر نامحرم ایله دانیشام ؟ !

قیامت قوپسادا من باشی آچیق دولایا بیلمه‌رم ، هله سیز هرایسین گوروسوز ؟ کاش گوزم کور اولایدی ده قادلارمین آرالی یاشیش لاری گورمه‌یه‌یدیم ، شیمچه هره‌سی بیر جوت ده دیك داسان یاشماق و بیر جوت ده ایپك جوراب ایاقلاریندا تاخیشلار . آخی قادام او گله‌دوروزا ، هنچ اوجورالاری بیلیرسوزکه هارالاردا دوزه‌لدیرلر ، بیلیرسوزکه اوللاری ایرمنی دوزه - لدیر - یا او دنیادا جهنمه گئده‌مین کارلر دوزه‌لدیر ؟ والله اوجورا - بلارایله آدامین یوخ نه نمازی او لار . نه ده اوروجی ! بیرده اوللا - ری گئیمك هنچ اوللارین ایمه - لری نی اجرده‌یین ده‌کریشه و زحمتیه ده گمز .

عوعرب سرصفت لرین آپار - میشلارا دیسون گل بو ایشی گود الریندن گلمز ، آنجاق بودگارین یاقشیلیجی قویوب حیاواسدا یوق وئرمگی بیلیرلر ، یاخ گل آمدایچیم که بوتلار نه - ل ییماق بیلیرلر نه خمیر گوتسمه‌لمك و نه ده کی بیر آغ بیرچك آروادا گوویت‌جه - سینه عاقل کمال ایله چوبوق دو - لدیرماغی بیلیرلر . . .

گناه سیزده ده یل ، او قهرلری اود ایله دولموش کیشی‌لرده دیر . قوی بیر ایشاءاللَه سید ضیاء آغام حسیدن چیخسین - ینه چارقاب جورابی سود ایلیه‌ریك ایشاءاللَه ! هانی او گون ؟ ! . . .

یازیچیلارا

اداره میزه وئریلن مقاله و شعرلر هیچ‌جهیله دالی وئریلمیه‌جکدیر

جان دیسین

حقوقیمن آنزلایب دوشوندوبشر ، بو قانونا ، بسو دورانا جان دیین آتادان مهر یسان ملی دولته وران یاشایی قهرمانه جان دیسین

خالقیمیز یتیشیب گوزه‌ل بوساطا اوغلونون بو یئوناقول سالوب آتا کشیکچی گوروندیره ، شن بوساطا اوزا او گورد و بیرمن آتا جان دیسین

دوشمنین یاغرینی اوخ کیمی ده‌لن آج‌خلی شیر کیمی میدانا گلن فه‌مه‌زین ، گندلی‌زن قدرینی بیلن تمز قانانا پاك وجدانا جان دیسین

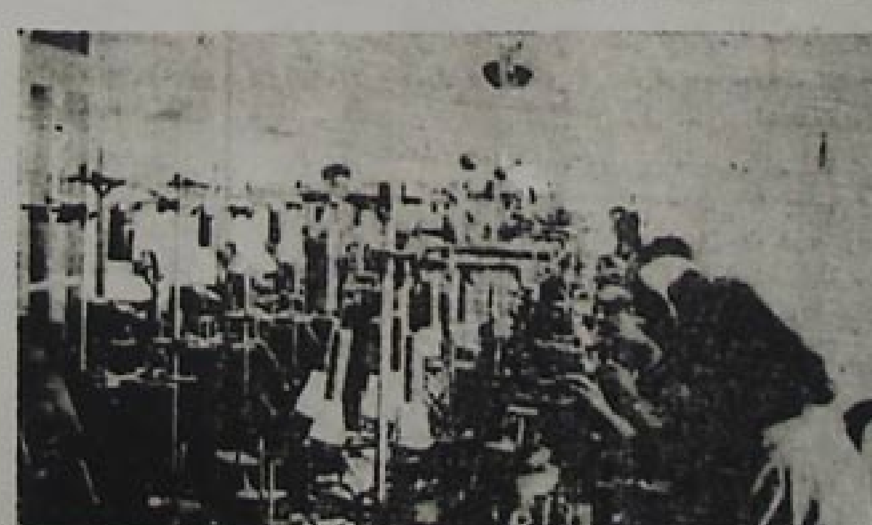
یوتون ملتلری ، بیر گوزده گوره‌ن گندلیلرین ، سوبونه توپراغین ویره‌ن توز باغیدان ، دسته - دسته گل دره‌ن بله ماهر بیر باغبانا ، جان دیسین

بودنیایا خوش زمانه گتیره‌ن طاقتسیز یدنی قانه گتیره‌ن جانسیز انلاری جانه گتیره‌ن هامو ، گرك بوانسانا جان دیسین

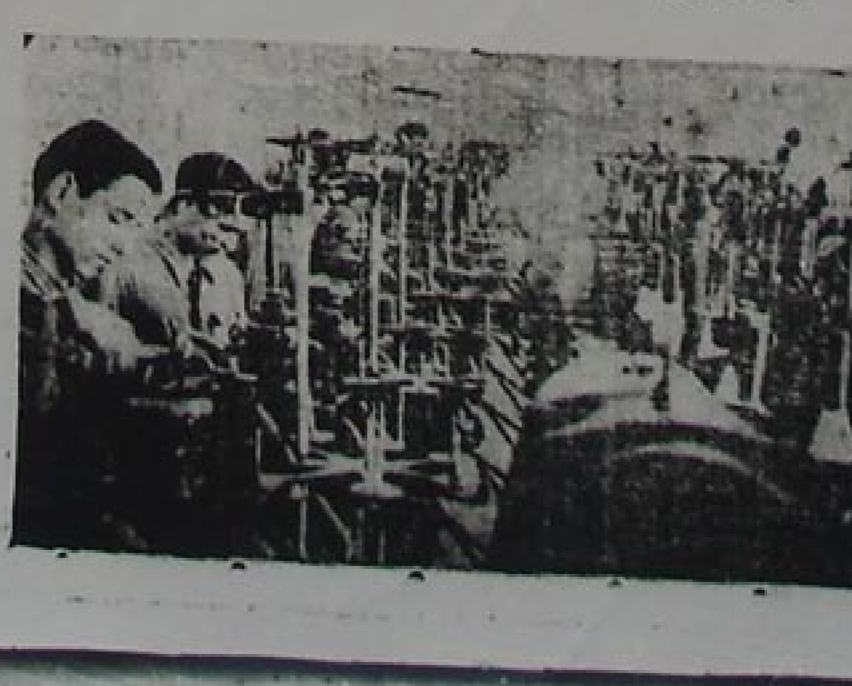
مجنونا و لا ن لیلی سینی گزه‌رهی گیجه - گوندوز فراغینه دوزه‌رهی عشقه دوشوب توز جانیندان بیزه‌رهی مجنون اولوب یپارانا جان دیسین

حسین دو یپار ؛ دعما آتا انادن گیجه گوندوز ؛ آدی دوشمز دیلیندن مین سس گلیر سازینین هر تاییندن قلبی جوشور ؛ هر انساناجان دیسین

خلق آرتیسی - عاشق حسین (جوان)

توخوجولق کارخاناسینده ایشلیه‌ن کارگرلردن ایکی منظره

۲ انجی عصرلرده آذربایجان

-۱۶-

بو فکری شاعرین لشکری امیرلریندن ابوالهیجا یازدیغی قصیده ده تصدیق ایدیر .

شاعر بو ایلارده یازدیغی قصیده‌لریندن بیرینده دییر که :

مردمانی بخرد گویند قطران کودکست
وانکه اورا سال کمتر ، دانشش کمتر بود
معطی را دست‌سه بره ، اهریمنرا صدهزار
وانکه گوید غیر از ان دیگر حدث خربود

ترجمه‌سی (عاقلسیز آدملاردییرلر که قطران اوشاقدر ، کیمین که یاشی آزدر ، علمی ده آزدر ، معمدین آلتیش اوچ یاشی‌هر - یئتین یوزلرین یاشی وار ، بوسه‌دن‌آرتیق‌دین آنلامازدی .)

بو یئلردن قطرانین ده‌نلی بیر شاعر اولدوغو ایلارده هله یاشجا جوان اولدوغو آنلاشیلیر .

قطرانین سوزلاری : یئزه گلدیکی ، بورادا امیرلره قصیده‌لر تقدیم ایتدیکینی ده گوروروك . اونون تبریزدن گنجه‌یه گوندردیکی منظوم بیر مکتوبدا شاعرین وطن محبتی ایله تبریزه دونمه‌سیندن بحث اولونور که ، بورادا شاعرین اصلا تبریزلی اولدوغونو گوستریر .

قطرانین ۱۰۴۳ نجی ایلده باش وئرمیش تبریز زلزله‌سنی تصویر ایتمه‌سی اونون بو ایللرده اورا گلدیکینی آیدین لاشدیریر .

تبریز حقینده قطرانین اثرلریندن بیر سیرا قیدلر واردر .

شاعر تبریز امیرینه تقدیم ایتدیکی شعرلردن بیرینده بله یازیر :

به شهرهای خراسان و شهرهای عراق
چو آفتاب زو افتان عزیز و مشهورم
بشهر خویش خجیم به حال خویش ذلیل
ازآن چنم و گرشاه خویشتن دورم

یعنی : (خراسان و عراق شهرلرینده زو ساچان گونش کیمی عزیز و مشهورم . اوز شهریمده ایسه خجلم . اوزحالیملا دلیلم . چونکه اوز شاهیمدان اوزاغام .) بو شعردن گوروشور که ، ... [illegible]

الفرض تبریز امیرلری طرفیندن او قدرده یاخشی قبول اولونمامیشدر . شهرلی خراسان و عرقی اوخیوقوزحالدا تبریزده سرایدان اوزاق دوشمیشدر شعرلریندن معلوم اولور که شاعر ملکدار ایمیش . گنجه‌یه گلدیکدن سونرا ملکی الیندن چیخمیشدر .

چون زشهر خویش رفتم شد عقار ازمن جدا
هرکسی گفتی برفت از تو عقار و هم و قار .

یعنی : (اوز شهریمدن اوزاقلاشدیغیمدان ملکیم الیمدن چیخدی . دیدیلر که ملك ایله وقارین دا گیتدی) .

لاکن شاعر سوزلار تبریزده گوزل باغ و ملك صاحبی اولمو - شدور ، بیر شعرینده ایلوزوقینی تعریف ایتمشدر .

اوز اثرلرینین آلدیغیز بو معلوماتدان باشقا قطران حقینده اونو تلا گوروشموش مشهور ایران شاعیری ناصر خسرو علوینین معلوماتیندا تصادف ائدیریك .

ناصرخسرو اوزونون (سفرنامه) آدلی اثرینده شعرله گوروشونو بله قید ائدیر :

(تبریزده قطران آدلی شاعرله گوروشدوم ، او ، چوخ گوزه‌ل شعرلر یازسیردی . آنجاق فارس دیلینی یاخشی بیلمیردی . او ، منیم یانیما گلدی ، اوزی ایله منجیك و دقیقین دیوانلارینی گتیرمیشدی او دیوانلاری اوخویوب‌چتین یئرلرینی سوروشدو ، من اونا ایضاح ایتدیم او ، بو سوزلاری یازدی سونرا اوز شعرلرینی اوخودو .)

علوینین بو سوزلاری قطران حقده بیر سیرا فکرلر سویله‌مگه امکان وئریر .

بورادان معلوم اولور که قطران گوزه‌ل شعرلر موقفی اولسادا ، فارس دیلینی یاخشی بیلمیرمیش عین زمانده او ایران کلاسیکلرینی درین‌دن اوگره‌نمگ حتی شعره ائکی اوچ گونلوگه گلمیش سیاحتدن بله استفاده یه چالیشان جدی بیلك عاشقی ایمیش .

قطران تبریزین یارادیجیلیغی تماموم یئری قصیده توتور . بوقصیده‌لرین چوخو شدادیلردن (۹۵۱ - ۱۰۷۶) ایکنجی لشکری ابوالحسن‌علی‌نون امیرلرینین طرفینه حصر ایدیلمیشدیر .

قطران آراندا و جنوبی آذربایجاندا حاکمیت سوره‌ن آذربایجان دوتیتین قدرتلی حاکملرینی تعریف ائدیر . فوئلکلرین گوزه‌لیکلرینی ترنم ایدردی .

بیر چوخ محاربه‌لرده شخصا اشتراك ایده‌ن شاعر ، خصوصا مملکتین اطرافیندا اولان بیر محاربه‌نی ، ارقوزلارین آذربایجاندا آپاردیقلاری مبارزه‌لری جنوبی آذربایجان حاکملرینین جانلی صورتده و شعرلرینده تصویر ایتمشدر .

محمد علی ولیزاده

آذربایجان خلقی

ایران آزادلیغینین بایراقداریدیر

قهرمان و رشید آذربایجان خلقی قدیم زماندان اوز رشادتینی بوتون ایراندا ثبوته یتیرمشدیر.

حتی فرح ال بوتون‌دان قاباق آذربایجانین خالق سرکرده‌لری اولان ستارخان و باقرخان اوز خلقین ارادسی ایله ایراندا مشروطیت قازانارق آزادلیق بایراغینی اوجا تیروبلار. قالدیرمشلاردیر.

ایراندا مشروطیتی قرار اولماسی مرتجع عنصرلر اوچون بیر قورخو ... ونه‌لیکیه گوره بیز چوخ حمله‌لر ایله وطنین قابیغینی آلماق و ایراندا آزادلیغین بوغولماسی ایچون مردار تشثر ایدیرلر.

اوسلار خارجی امپریالیست دولتلریماسلارق اوز تروتلرینی حفظ ایتدیلر، ایران خلقینی دوزولمز وضعیته سوق ایدیردلر.

انگلیس جهان محاربه‌سی باشلاندیقدا ایرانی فاشیست عنصرلردن تمیزلمک مقصدیله متفق قوشونلاریمیز ایرانا گیرمسی دیکتاتور رضاخان حکومتینین ویران اولماسینا سبب اولدی.

ایلیرون ارتجاع‌طامی آلتیندا اسیله‌ن ایران خلقلری اوزلرینی اسارت زنجیرلریندن و ظلم ولایتدن قورتارماق ایچون نجات یوللاری آختارماغا باشلادیلار.

بوناگوره‌ده ایرانین هر طرفده ... ظلم اسارت و ... حقیقی آزادلیق سسلری اوجالدی.

مملکتین هر یریندن اصفهاندا مازندراندا و خراساندا ارتجاع علیهینه جانلی مبارزه‌لر باشلاندی.

البته بو ایش مرتجع‌لرین خوشونا گلمیر، بیر عمل ایدی. ایش باشا گلمیش صدر و حکمی دولتین غدار ژندارم مامورلاری هر یرده آزادلیق حرکاتینین قاباغینی آلماق ایچون آزادی خواه دسته‌لری تعقیب ایتمگه باشلادیلار.

بو حادثات سیرلیگی گورمن آذربایجان خلقی ایراندا آزادلیق سارالماق ایچون اوز تاریخی نهضتلرینی دوام ایتدیرمگه باشلادی و بوتون‌دنیا انقلابچالدیرماق مقصدیله واحد بیر جبهه یاراتماقدان اوتری ۱۳۲۴ نجی ایل ۱۲ شهریور آیندا اوزدوغرا وطنلی دموکرات فرقه‌سینی تشکیل ویردی.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی آذربایجاندا اولان بوتون آزادی خواه قوه‌لری بیرلشدیره‌رک ملی نهضتمیزی اداره ایتمگه‌ باشلادی. بیلمامی ایچون خلقمیزه دوزگون استقامت ویردی. ... ملی دموکرات فرقه‌سینین رهبرلیگیله قهرمان آذربایجان خلقی ایله یادی که بویوک سرکرده ستار خانین آزادلیق پرچمینی یئنی‌دن یوکسلدیب.

فرقه‌میزین دوزگون رهبرلیگی و خلقمیزین محکم اراده‌سی ارتجاع دولتینی محو ایده‌رک ۲۱ آذرده ملی دولت وجوده گتیردی.

بونونلا علاوه‌دار اولارق آذربایجان خلقی یئنه ده بوتون ایران خلقلرینه حتی بوتون دنیایه اثبات ایتدی که خلقلر ایستیرلر که اوز آزادلیغینی حفظ ایتمگه آنجاق ... و خلقمیز تکیه ایتمکله آذربایجاندا آزادلیق برقرار ایتمک دگل بلکه تمام ایرانده اساسی دموکراسینی اوره‌ک‌لا بوتون ایران خلقلرینه آزادلیق طلب ایدیر.

آذربایجان مطبعه‌سی

تشکر و اعتذار

ذوات محترم که مصیبت وارده ده لطفاً تسلی خاطر ایچون اوز حضورلاری ایله منی متشکر بویوردولار بو وسیله ایله قلباً اونلاردان تشکر ایدیرم و اگر حضوری تشکر ده اولورسا محترم آقالاردان امید عفو واریم در.

ش ۱۲۹ محمد تقی ـ رفیعی

اعلان

لیریزده‌کی سووت مکتبی ۱۹۴۷ر۱۹۴۶ لجی درس ایلی ایچون یئنی شاگردلر قبول ایدیر.

شاگردلرین قبولی (ایون) آیینین بیرینده‌ن (خردادین ۱۱ دن) باشلانیر.

مکتبه ۷ و ۸ یاشیندا قیزلار و اوغلانلار قبول اولونورلار قیزلار اوغلانلاردان آیری اوخویاجاقلار.

داخل اولماق ایستینلر مکتب مدیری آدینا عریضه ایله ایکی عدد عکسلرینی (۳ ر ۴ سانتیمترو) تقدیم ایتملیدرلر عریضه‌لرینی تقدیم ایدرکن سجللرینیده یانلاریندا گتیرملیدرلر

مکتبه داخل اولانلارین درس کتابلاری مجانی اولاراق تامین ایدیلیر. بو مکتبده تدریس ده‌خی مجانیدر.

یوخاری کلاسلارا اوراق یرلردن گلن محصل‌لره معین هرائطله عمومی یاتاقخانه‌ده یر ویریلیر.

یوخاری کلاسلارا قبول امتحانلا در.

عریضه‌لر قبولی آوغوست آیینین بیرینه کیمی (مرداد آیینین ۱۰ نه قدر) دوام ایده‌جکدر.

عریضه گتیرنلر و مکتبه داخل اولماق ایچون هر نوع معلومات الده ایتمک ایستینلر هر گون سحر ساعت ۱۰ دان ساعت ۳ یه قدر مکتب اداره‌سینه مراجعت ایتملیدرلر.

مکتبین عنوانی لاله‌بک کوچه‌سی سووت مکتبی

مدیریت

اعلان

خانملار و آقالار ایچون آذربایجان دیلنده اینجه صنعتار دن اولان ال یازی ماشینله یازماق و دوبل دفتر داراق سون اصولیله تعلیم وریلیر.

هر کس ایله بیلر هر گون سحر ساعت ۸ دن تا ۶ گون اورتادان سونرایا کیمی اوز آدینی بنگاهمین دفتریندە نتیجه یتیروب تعلیم آلوب اورگنسین.

آدرس: ستارخان خیابانی داش مغازه‌لره گیدن طرفده پارس بنگاهی

ش ۱۱۹ ۳ـ۳ پارس بنگاهی

اعلان

آذربایجان باش دفترلر قانونی تشکیل نایب رسمی صورتده ایشه باشلامیشدر.

یری: توپخانه خیابانیندا مجتهد زاده دفتر خانه سنین یاخینلیغیندادر.

ش ۱۲۸ عدلیه وزیری معاونی وثبت اسناد مدیرکل اعتماد

اعلان

دیش دوقتوری عباس امینی مسافرتدن قاییدیب و بو گونده‌ن مریضلاری قبول ایدیر.

ش ۱۲۰ ۳ـ۳

اعلان

آذربایجان مذاب حرکتینین فوق‌العاده عمومی اجلاسی ماه‌ده گونی ۱۳۲۵ نجی ایلین تیر آیینین ۱۱ نده ساعت ۴ گون‌اورتادان سونرا توغا خیابانیندا آبجوسازی کارخانه‌سینین عمارتینده تشکیل تاپاجاق عموم شریکلاردن خواهش اولور بوخاریدا قیداولان وقتده اوزلری یا نیابت‌اوکاله وکیللاری حاضر اولسونلار.

جلسه دستوری

۱ـ هیئت مدیره و مفتش‌لرین رایوردی
۲ـ حرکتین اصلاحی یاقالماسی
۳ـ اساسنامه‌نین ۵ ماده‌سنین اوزره حرکتین مدتینین تمدیدی
۴ـ حرکتین جاری موضوعلاری

ش ۱۲۴ ۳ـ۳ آذربایجان مذاب حرکتینین هیئت مدیره‌سی مدیران

اداری اعلان

محترم آبونه‌چیلردن خواهش اولونور اوز آبونه پوللارینی اداره دفترینه پرداخت ایتسینلر.

مرند اهالیسینین فدائیلره ویردیکلری هدیه‌لر

ستار درلی	۵۰ ریال	علی آقا	۳۰ «
عباس تبریزلی	۵۰ ریال ۶ جفت جوراب	عباس کاظم‌زاده	۶۰ «
		عباس ...	۱۰۰ «
زینال شاه حسینی	۵۰ ریال ۲ جفت جوراب	ابوالفضل محمدی	۵۰ «
		علی اشرف	۳۰ ریال
رضا کهلی	۳۰ ریال	ولی میرزائی	۲۰ «
محمد خیابانی	۳۰ «	ولی طالبزاده	۲۰ «
میرجعفر میرفتح اله	۳۰ «	ابراهیم ...	۲۰ «
حیدر خالالو	۵۰ «	میر اکبر ... زنوز	۵۰ «
کریم حاجی رحمان	۱۰۰ «	سلیمان حسینلی	۱۰ «
خلیل سلیمی	۵۰ «	ابوالفضل رومیان	۱۰ «
		اسمعیل زنوزلی	۲۰ «

ماکسیم غورکی

بیر مای

(۱۹۰۶)

<۷>

پاوه‌لین سسی محکم‌ده‌دی. اونون سوزلری هوادا آیدین و آچیق اشیدیلیردی. لاکین ازدحام داغلیردی. آدملار بیر بیرینین دالینجا ماتا و سولا چکیلیر. ایولرین چرلرینه قیسیلیردیلار.

اینه‌ی ازدحام بیر مخ قورمیندا ایدی. اونون اوجی پاوه‌ل ایدی. پاوه‌لین باشی اوزه‌رینده ایپک قادرین بایراغی یانیردی. ازدحام ایسه قاباقلارینی آچیب گوی که قاچماقا، اوجنقا حاضرلاشان بیر قارا قوشادا بنزه‌یردی. اونون دیمدیگی ده پاوه‌ل ایدی.

قیزیل بایراغی لارلا یوز آدملارین مخ زنجیری گنیشلنه بیره‌رنه داهدا یاخینلاشیردی.

سالدانلارین چهر کین، ساری، انسیز بیر زولاق حالیندا هیچ جبه‌سینه کوچه اوزوننا یاستلانمیش اوزلاری آیدین گورونوردی... اوزلارین آراسی، ملیغه‌سیز حالدا رنک به رنگ گوزلر مینامشدی، قاباقلاریندا ایسه، سونگولارین نازیک اوجلاری آمانسیز جانینا پارلاییردی. اما تلارین دوشونه طرف دوننه‌ش اولان بو سونگولر، دوشلره توخونمامیش بو آدملاری بیر بیر ازدحامدان قوپاریر و ازدحامی داغیدیردی.

آنا قابا آدملارین تایتپینی آرخادان ایشیدیردی قورخموش واهمه‌لی سسلر چغیریردی:

اوشاقلار، داغیلین...

ولاسوف، قاچ!...

پاول شاکیری چکیل!

ومسوونینة ف دوتقون سسیله:

پاول، بایراغی بوراق! دیدی. ویرش، من گیزلادرم!

او الینی آتیب بایراغین آغاجینی دوتدی، بایراق گیریه یرغالاندی

پاوه‌ل:

بوراخ! دیه قیشقیردی.

نیقولای یر شئی یاندیرمیش کیمی الینی چکدی. نغمه سوندی.

آدملار داياناراق، پاوه‌لین اطرافینی آلدیلار سادا. اوماز تپیب ایره‌لی چخه‌دی... اکیتلیک اولدی. اوسانکی یوخاریدان ایندهک آغ بیر بولوت کیمی انسانلاری بورودی.

بایراغین آلتیندا ایگرمی‌نفر آدام قالمیشدی. چوخ دگلدی. لاکین اونلار محکم دوراراق. اونلارا قارشی حس ایتدیکی قورخو ایله اونلارا بیر سوزدیمک آرزوسیله اوزلرینه جلب ایدیردیلر...

اورتا بویلی قوجا، آیدین بیر سسله:

قید قیل، بونو اوتون الیندن آلین! دیدی و الینی اوزادیب بایراغی گوستردی.

بالاجا افسر، پاوه‌له طرف سیجرایب الیا بایراغین دسته‌سیندن یاپیشدی و نازیک سسله:

بوراخ! دیه باغیردی.

پاوه‌ل اوجادان:

الینی چک دیدی.

بایراق هوادا گه سولا گه‌ده سغا اگیله‌ه‌ ... تیترمدی و یه سولا دوزلیب دوردی. افسر گارا آتیلیب یره چوکدی. بسه‌ وقلارینی دویوقه‌میش، الرینی ایره‌لی اوزاتمیش اولان نیقولای، هیچ اونا یارایان یر سرعتله آتانین یانیندان کچدی.

قوجا آیاغینی یره وورروب:

دوتون هامیسینی! دیه باغیردی.

بیر نئچه سالدات جرگه‌دن چیخیب ایره‌لی یئریدی. اونلاردان بیری تفنگینین قونداغینی قالدیردی. بایراق تیتره‌شدی. اگیلدی و سالدانلار آنجیب گیتدی.

کیم ایسه درذلی، دردلی:

آه! دیه اینلیردی.

آنا اولایان حیوان سسیله چیغیردی. لاکین اونا جواب اولاراق سالدانلارین آراسیندا پاوه‌لین سسی آیدین اشیدیلدی:

سلامت قال، آنا، سلامت قال عزیزم...

آنانین اوره‌گی شدتله دوگوندی:

سالقدیر! یادیمیزا دوشدوم!

سلامت قال ننه‌جیگیم!

آنا آیاق بارماقلاری اوسته قالخاراق، الیرینی یللیه‌یر، اونلاری گورمکه چالیشیر و سالدانلارین اوستوندن آندره‌ین یومورو گورونو گوروردی... آندری گولومسونور، اونا باش اگیردی.

آنا:

منیم بالالاریم... آندریوشا... پاشا... دیه قیشقیردی.

سالدانلارین آراسیندان بیریسی:

سلامت قالین، یولداشلار! دیه سسله‌ندی.

بیر چوخ بوغازدان چیخان عکس صدا اونلارا جواب ویردی. بو صدا پنجره‌لردن، یوخاریدان، دامدان اوستوندن گلدی.

آنانی دوشوندن ایته‌لدیلر دومانلانمیش گوزلریله آنا اوز قاباغیندا افسری گوردی اونون اوزی قیزارمیش، هیجانه گلمیشدی.

او آنایا:

روس خلقینین بویوک صنعتکاری

ماقسیم غورکی

اول صفحه‌دن بقیه

رومانتیق اوبرازلارا ویرمه‌سیندن عبارت ایدی .

آنجاق یازیجی بو رومانتزمه باغلاناراق قالمیردی .

او ، اثرلرینده رومانتیق موسوملار ویرکن ، برابر بونده ریالیزم فکرلری اساس دوتوردی .

ماقسیم غورکی نوز یارادیجیلیغینی « ماقار چودرا » حکایه‌سینده « لویقوف زوبار » لوبرازی ایله باشلادی .

« لویقوف زوبار » جوان بیر قره‌چی ایدی . او کیسه‌دن اوغورلاردی .

بو « لویقوف زوبار » « دانیلوین » قیزی « راددا » نی سه‌ویردی .

« راددا » قیزلار پریسی‌سلطانی ایدی . بو ایکی مغرور جوان بیر-بیرینه راست گلیر . « لویقوف » « رادداپا » عاشق اولور . لاکین « راددا » نهایت مغرور بیر قیز ایدی . او « لویقوفا » دیدی که :

« سن منه یارم تابع اولماغی سان‌منی نوزوندن بویوک بیر یولداش تاپمالیسان . منیم آیاقلاریمین توتونده دیز چوکه‌رک . . . الینی اوپمه‌لی‌سن . او زمان من سنین آروادین اولمالیام » . اوبیرسی گون « لویقوف » عشقین اسیری اولماق ایستمه‌دی . او ، آزادلیغی عشقدن داها چوخ سه‌ویردی . اونی غروری ، آلچالماغا حاضر ایتمه‌دی نوز الری ایله نوز سه‌وگیلی‌سینی اولدیردی . (راددا) جان ویره‌رکن بو سوزلری دیدی :

(الوداع ، لویقوف ! من بیلیردیم که ، سن بئله ایده‌جکسن) .

(راددانین) آتاسی (دانیلوف) (لویقوف) یاخیلاغیب پیچاغی اونون اوره‌گینه سوخور حکایه بوندان عبارتدر .

رومانتیق (لویقوف) او برازی انقلابی یوکسه‌لیشین مخصوص بیر افاده‌سی ایدی . غورکی (ماقار چودرا) حکایه‌سینده نوتومه قارشی نفرت سله‌ین ، حیاتلارینی آزادلیق یولوندا قوربان ایدن ایگیت قهرمانلاری ترنم ایدیر .

غورکی ۱۸۹۳ نجی ایلده یازمیش اولدوغی (ایزه‌رگیل قاری) اثرینده گوزل و مه‌ذمدار افسانه‌لر یارادا بیلمیشدر . (ایزه‌رگیل قاری) بیر چوخ افسانه‌لر نقل ایدیر .

بو افسانه‌لر ایچریسینده (دانقو) حکایه‌سی غورکینین ایلک دوروینده یازمیش اولدوغی ان گوزل و عظمتلی پارچالاردر .

بو زمان اثرینین وقوعاتی « دانقونون » خلقینی قووالایاراق مسح بیر مئشه‌لیک ایچریسینه سالیرلار . اونلار اورادا محصور اولاجاقلاریمیش سبب واوغرخالارلار خلقی دشمنه تسلیم اولماغا چاغیریردیلار .

« دانقو » نوز خلقینی بورادان خلاص ایدرک ، آزاد بیر نولکه‌یه تیزلیکله مهه سینه گوتورور . خلق « دانقونی » تعقیب ایدیر . یولدا گتیجه‌نین قارانلیغیندا باتاقلیقلار و مسح مئشه‌لیکده آزیرلار . چنین ، آغیر واوزون بیر سفردن یورولموش اولان انسانلار رهبرلرینی اولدورمک ایسته‌ییرلر . لاکین « دانقو » نوز سینه‌سینی پارچالاییب قلبینی قوپاریب باشی اوستونده قالدیراراق ایرهلی گیدیر ، هی گونش کیمی پار-پار پاتیردی ، گونشدنده پارلاق ایدی . قارانلیق مئشه یاغدان-یاغا بویوک انسان محبتین مشعلی ایله ایشیقلانمیشدی . « دانقو » قلب مشعلینی قالدیراراق خلقی ایره‌لیه دوغرو چاغیردیقدا انسانلار مفتون وحیران بیر حالدا چاپارتده « دانقونی » تعقیب ایدیرلر .

ایندی ده محو اولانلار ، نولنلر واردی ، لاکین آرتیق هر کس شکایت ایتمه‌دن ، گوز یاشی توکمه‌دن جان ویریردی . « دانقو » ایسه یانان قلبینی اوجا دوتاراق ، قلبینین آتشی ایله خلقینین یولونی ایشیقلاندیریردی . خلقی ایشیقلی و گونشلی بیر دنیایا ، آزاد بیر یولا چیخارتدی . سونرا بو آزاد نولکه‌یه سه‌وینجله بیر نظر سالاراق ، بو « مغرورایگیت » غرور ایله گولوب ، یئره ییخیلدی و نولدی .

یازیجی تصویر ایتدیگی کیمی : « قیغیلجیم (اوز) کیمی سیچرادی و سوندی . گوی گورولارکن صحرالرده گورونن قیغیلجیملار بوندان عمله گلمیشدر » .

ماقسیم غورکی بو اثرینده خلقلری چه‌کیلمازلیر وضعیتدن قورتارماق ایچون سینه‌سینی پارچالایاراق قلبینی قوپاریب بیر مشعل کیمی بوخاریا قالدیران و کتله‌لری نوز آرخاسینجا آپاران قوتلی وجسور عصیانچی جوان اوبرازینی ویرمیشدر . « دانقو نوزونی » نوز خلقینی تاپشماق واوجالتماق ایچون قدا ایتمه‌ییر ، دانقو خلقینی ، کتله‌لرین قورتولوش و سعادتی اوغروندا نوزینی قوربان ویریر . بو اثرده افسانه‌وی بیر شکلده خلقین قورتولوش اوغروندا مبارزه ایده یاسی (مذکوره) ویرلمیشدر .

(قورترمادی) ا . پ

دنیا خبرلری

پاریسده

خردادین ۲۷ سینده دورت دولت خارجی اشلر وزیرلرینین جلسه‌سینده : (۱) آلمانین سابق متفقلاری اولان ٥ دولت ایله صلح قرارداددی مسئله‌سی (۲) نجی آلمان مسئله‌سی (۳) نجی آماریش مسئله‌سی (٤) نجی ایتالیا سیاسی تحولاتی مسئله‌سی ، جلسه‌دن مرتاسینی تشکیل ویریر . سوویت اتفاقی خارجی اشلر وزیری مولوتوف دیمیشدر که ایتالیادا جمهوریت حکومتی ایله اطلاعات ایسته‌یه‌ننلار آراسیندا اختلافات اوز ویردیگی ایچون ایتالیا ایشلرینده کاملا تحقیق و سرپرستلیک ایتمک لازمدر .

سوئد سفیرینین ژنرالیسموس ستالین طرفیندن قبولی

ژنرالیسموس ستالین سوئد سفیرینی قبول ایتمیشدر .

یوگوسلاویا ایله فرانسه آراسیندا تجارتلی رابطه

گلن خبره گوره پاریسده فرانسه و یوگوسلاویا دولتلری آراسیندا تجارتی معاهده باغلانمیشدر . بو معاهده‌نامه‌نین موجبجه یوگوسلاویا دولتی فرانسه دولتینه معدنی مواد ویروب عوضینده ماشین آلات و باشقا شیلر آلاجاقدر . سال تجارتلارینده‌لی ۳ بانک توسطیله پرداخت اولوناجاقدر .

میخائیلوویچین محاکمه‌سی

بلگرادده معروف خائن میخائیلوویچ محاکمه اولونور . محاکمه معلوم ایتمیشدر که ، اونون لاچ ایله رابطه‌سی اولوب و ۱۹۴۳ نجی ایلین اوت آیینین ۳۰ سنده بیو ایکیسی‌نین آراسیندا بیر مبادله‌نامه امضا لانمیشدر . بو مبادله‌نامه‌نین موجبجه لاچ میخائیلوویچ تعهد ایتمیشدر که لازمی اسلحه ومهمات آلمانلاردان آلیب میخائیلوویچه ویرسین . همان گون بیر موافقت‌نامه یوگوسلاو آزادیخواهلارینین علیهنه باغلانمیش . حاشیه معلوم اولدیغینا گوره میخائیلوویچین آلمان فاشیست سرکرده‌لری ایله رابطه‌سی واریمیش و آلمانیا گشتاپو اداره‌سیندن دستور آلیرمیش .

دقت - دقت

خیابانلاردا پیاده رولار ایله گئدین

فرقه‌میز نوز وظیفه‌سینی داها قدس سایر

اول صفحه‌دن بقیه

پیشه‌وری دولت ایشیندن استعفا ویرمکله نوز بویوک شخصیتینی ینه‌ده هامویا ، دوسته و دشمنه اثبات ایتدی .

ایندی هامو دوشونور که ، تاریخی شخصیتلر هیچ‌وقتده یولا و مقامه آلدانمایب و یالنز نوز خلقلرینین وملتلرینین خدمتگزاریدرلر .

پیشه‌وری حیاتینین مختلف دورلرینده چوق چتین شرائط آلتیندا ، زندانلاردا و استبداد حکومتینین دورینده امتحان ویریب و نوز ملتینین قهرمان اوغلی اولدیغینی اثبات ایتدیگی کیمی بو دفعه ایسه ، بو حساس موقعده نوز اجتماعی وظیفه‌سینی انجام ویرمکدن بویون قاچیرمادی .

پیشه‌وری خلقیمیزین نماینده‌سی اولدیغینا گوره خلقیمیزه ینه‌ده خدمت ایتمک اوغروندا نوز رهبرلیک وظیفه‌سینی انجام ویرمک ایچون بوش بوغازلارین منطق‌سیز شایعه‌لرینه صون قویوب و فرقه‌میزده فعالیت ایدیر .

گله‌جکده تاریخ فرقه‌میزین داها آرتیق موفقیتلره نائل اولماغینین شاهدی اولاراق شرق نولکه‌لرینین آزادلیق مشعلداری اولان آذربایجانی تقدیس ایده‌جکلر .

یاشاسین خلقیمیز و خلقیمیزین رهبری اولان شانلی فرقه‌میز !

داخله خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

آقای ژنرال کبیری خوی دا

آقای ژنرال کبیری یکشنبه گیجه‌سی آیین اون دوقوزینده ساعت ایکی گیجه‌دن گیچمیش خوی شهرینه وارد اولوب صبح یکشنبه توالی کوزین سنین تعمیر یندن توتری آقای مهندس مقصدی‌نی اورا گوندرمیش سلماس ، قره ضیاالدین و توالی یولنین تعمیرینه راجع لازمی دستورلار ویرندن سونرا ساعت اون‌دا سلماس و اورمیه طرفه حرکت ایتدیلر .

چهارشنبه خردادین ایگرمی ایکینجی گیجه‌سی مراجعت ایدیب چهارشنبه گونی خوی ولایتی کمیته‌سنه تشریف گتیروب صدور اطاقیندا بعضی مذاکره‌لر ایتدیلر . ول اداره‌سینین رئیسی آقای علی فتحی نژاد مست لیک گوستریب واشانه‌سی ایچون خوی اداره‌نی اوتدان تحویل آلیب آقای سید حسن موسوی یه که کمیته‌نین تفتیش صدری دیر تحویل ویردیلر . و لازمی امر مادی و عملی گوستریشلر ویروب ساعت ۹ دا ماکو طرفه حرکت ایتدیلر و مذاکره آراسیندا خوی کمیته‌سنه تاپشیرق ویرلدی که کاملا نظارت ایتسینلر . ابتدا عموم خوی اهالی‌سی ملی حکومتون هر ساحه‌ده‌کی اصلاحات یا مسئله‌ده اتدیگی توجه و گوستردیگی دولتینی اونوتمایب واورکمی نوز تشکراتنی تقدیم ایتدیلر .

بویوک قاردن یاغدی

هوانین ماعب اولماسینا گوره تجربه سالنمیش قاردن ... آیین ۲ سینده‌کی گیجه‌نی آخشام ساعت ٦ دا سردار باغیندا اولاجاقدر .

پارطار سردار باغی قورغیندا ساتیلیر . ایندی یه قدر ساتیلمیش پارطار اعتبارلیدر .

گورمگه ... ایدین .

کرمانشاهدا ساکن اولان آذربایجانلی قارداشلاریمیزدان گلن تلقراف

تهران نماینده‌لرینین اعتلاقینی حلی ایچون تبریزه گلمیش استوبله ، آقای پیشه‌وری و آقای شبستری جنابلارینین حسن تیتاری مژده ویرکه ، آذربایجانلی و کوردقارداشلاریمیزین سایر ایله اتحاد و بیرلشمه‌لرینین مسرت بخش خبری ، حقیقتده قدیم ایرانین عظمت و جلالینین اعاده‌سینه سبب اولاجاقدر . بوتون اکیجیلر و آزادیخواهلار ، اساسلی اصلاحاته یتشمک یولوندا موفقیت الده گتیره جکلر .

ایرانین غرب اهالیسی مخصوصا کرمانشاهدا ساکن اولان آذربایجانلیلار سازش خصوصیندا مسترت اعلامینین صدوریله منتظری دلر . ... اساسلی اصلاحاتیندا ... وزیر جنابلارینین موفقیتی آرزو ایدیرلر .

تبریز رادیو سیندان

ایش و زحمت اداره‌سی‌نین ویردیگی اطلاعه گوره اردیبهشت آیینین اولندن ایندیه کیمی او اداره طرفیندن مین نفردن آرتیق بیکاره بنا ، فعله ، مهندس سوادلی ایشچی و ماشین یازان ایشه گوندریلمیشدر .

فردوسی خیابانی‌نین آمه‌لتی سرحدنه قایاق گیدیر و سردار باغی قابغین آمه‌لتی باغلانمیشدر .

چهارشنبه گونی خرداد آیینین ۲۹ اندا ساعت ۳ گون اورتا دان سونرا آذربایجان بانگی رسمی صورتده افتتاح اولوناجاقدر . خلقی مختلف طایفه‌لری مخصوص کارت ایله بو جشنه دعوت اولونمیشدر .

زنجان مسئله‌سی

۲٦ ر ۳ ر ۲۵ تاریخینده زنجان اهالی‌سینین فرقه‌میزه مخابره ایتدیگی تلگرافی ، عین حالدا فرقه‌میزین زنجان اهالی‌سینه ویردیگی جوابلاری آذربایجان رادیوسی انتشار ویردی ، مخبرلرده گوزه چارپان و قابل دقت اولان ایکی سوز نظره گلیردی : اولینجیسی زنجان اهالی‌سینین قرارداد موادیندن نارا‌حت اولمالاری ، ایکینجی‌سی فرقه‌میزین اونلارا خاطرجمع ایتدیرمه‌سی . زنجان یا خمسه جماعتی قرارداد موادیندن ناراحت اولمالی‌دیر ، چونکه ، قرارداددا استان ۳ و ٤ دن آد آپاریلدیغینا گوره خمسه ایچون تکلیف معین اولونمادی ، بونا گوره ده ، عیرتلی خمسه اهالی‌سی ناراحت اولماغا حقلی ایدیلر .

اما مرکزی کمیته‌دن ویریلن خاطر جمع ایتمک خمسه باره‌سینده نه تک زنجان - خمسه اهالی‌سینی ، بلکه تمام آذربایجان خلقینی نگرانچیلیقدان خلاص ایتدی .

حاق دهقانی تالیان محمود ذوالفقاری‌نین ، و یا اینکه اوزون مدت تهران یا همیشه‌دا ... خلقی سوسالقدان ... ولان بیر عده تریاکی ... ژاندارملارین خمسه اهالی‌سینه ال تاپارلارسا نه ایده‌جکلرینی هر کس ... دوشونه‌بیلر .

محمود ذوالفقاری هیچ بیر اقدامی بیرحالدا خلقین آلتینی یاندیروب اولمازین دقتلی و مستبدانه ظلم‌لر اجرا ایده‌ردی .

... اتاقدن سونرا ... اونون ... کندلر آراسیندا ... و نولکه‌لر دولتلری عیرتلی خمسه قیزلاریندن ... گوروندن و ... دان سونرا و آدام خمسه ولایتینه ال ... خلقی گونی ... اولاجاق ایدی .

حالبوکه اوزون مدت تهران یا اونان بوباندا ... جیبیندن خرج ایدیب ژاندارملار خمسه ... سالار اولارین تحت سوءیوب ... دولتلری و باشلاریندا اوبولار گتیره‌جکلری هامویه معلوم ایدی ، او دور که هر کس بونلاری دوشونوب و ایشین آخریندن نگران ایدی .

فرقه‌میزین حرمتلی رهبری آقای پیشه‌وری‌نین زنجان اهالی‌سینین تلگرافینه ویردیگی جواب هامونی راحت ایدیب خلقین قلبینه سرین سو سپدی .

چونکه آقای پیشه‌وری محمود خان لارین ، ژاندارملارین بیر داها زنجان اوزینی گورمیه‌جکلرینی خمسه اهالی‌سینه وعده ویریب عین حالدا هر کس نوز ایشینه مشغول اولماسینی علاوه ایتدی .

... فرقه‌سی تشکیل اولان گوندن بویانا ، هر نه ادعا ایدیب ، سوز دانیشیب ، قول ویریب هاموسینی عمل ایلیوبدور .

حتی بیر چوخ برنامه‌لرینی وقتیندن اول قورتاروبدور .

اونا گوره ده فرقه‌میزین زنجان باره‌سینده دوشندیگی انتشاریندن سونرا نه تک زنجان - خمسه اهالی‌سینه ، هیچ کس ایچون نگرانچیلیق یئری قالمیر .

چونکه خلقه قولاق اوسا بیزه گوزدور ، بیز آذربایجان دموکرات فرقه‌سینی تانی‌یاندان بویانا اونلارین عملیندن باشقا بیرشئی گورمه‌میشیک .

بیز قدیم تهران حکومتلری کیمی الان وعده‌لر ویرمه‌ییب و یاخود یالان سوزلری ده دانیشمیوب‌دور . بونا گوره‌ده زنجان یا خمسه اهالی‌سی ایچون هیچ نگرانچیلیق یو خدر ، چونکه اونلارین شاهی‌ ، چوخ مشقتلی و چوخ دوشوندور و اونلارا بویوک بیر شاهدان راحت چیلیک وعده‌سی ویرلدی .

خمسه اهالیسی آذربایجانلیلارین ان سانلیلار بیر عضوی اولدیغی ایچون نه بیزاونلارسیز و نه اونلار بیزسیز و نه ده هر ایکی‌میز ایرانسیز یاشییا بیلریک . زنجان اهالی‌سینین آزادلیغینه توقونان هر بیر جنابی و یادینی آزادلیق آپارماق اولنجی نوبه‌ده مرکزی حکومتین چوخ قدری چوخ واجبی وظیفه‌لریندن دور . اونلار اگر وظیفه‌لرینه عمل ایتسه‌لر ایچون تاجیرسالار ، آدم ، سانجانین وظیفه‌شناس بالالاری بدون فوت وقت بیر غیرتلی قالاسی کیمی نوز عائله‌سی و صولری اولان خمسه اهالی‌سیندن دفاع ایدیب اونلارا طرف اوزانان هرگونه‌ظلم الینی دیبیندن قیرماقلیق ایله نوز ووارثلیق وظیفه‌سینی یرینه یتیره‌جک‌دور .

دولت تیاتروسیندا عمومی و ماتمه‌لی قونفرانس

اول صفحه‌دن بقیه

معروضه‌لرینین خاتمه‌سیندن نتیجه دفعه‌لر شدتلی احساساتیله آلقیشلانمیشلار . ... قرمزی حرمتده ... حاضر اولان خلقین ایق اوزرینده بیر دقیقه‌لیق سکوته دعوت اولوندقلاریندا ... اتفاقا ... دیک اولارکه عینده آلمردیلار ... سکوت ... ایده‌ده‌ایدی .

بو انتظام و تربیه و ...

دوشونن احترام ... بیر ... گورمه‌میش اولدیغی احترام ... موجبلری ... بیز داها تمام اوزه ... که ایندی یه قدر مدنی و اجتماعی تربیه ... اولان بیر ... اولدیغیمیزدان ... فرقه‌میز گرک ... تربیت ایتملی‌ییک .

بو انتظام و تربیه‌ده مقدس فرقه‌میزین چوخ بویوک فداکارلیق دعالتی ده آز اولمامیشدر .

معروضه خاتمه چاتدیقدا ینه‌ده حاضرین‌ده مین احساسات ، عین هیجان پروزه گلیب گورولتی‌لی و آراسی کسیلمه‌ین آلقیشلار بو ملتی آخره یتیشدی .

بو معروضه‌نین فارسی‌یه چویریلمیش متنی آذربایجان ساعی مدنی عمومی‌سی آقای فریدون ابراهیمی طرفیندن رادیو میقروفونی اوزرینده همان احساسات شرائطی آلتیندا اوخونوب سونرا گلی آلقیشلارلا باغلا چاتدی .

سونرا اینده سوزلی رهبریمیز آقای پیشه‌وری فرقه‌میزین گله‌جک تاریخی حقینده لازمی بیاناتدا بولونوب گوسترشلر ویرمکدن سونرا ، آقای ولائی قوه آتشین قورتاریلمیش اولدیغینی اعلان ایتدیلر .

بلتیمیزین گله‌جک سعادتی ایله علاقه‌دار اولان بو تاریخی و مهم قونفرانس ساعت ۹ یاریمدا خطیبلرین عدتلی دویغولاری و آینده داها دا آرتان فرقه‌میزین اطرافیندا توپلانیب بویوک موفقیتلره نائل اولاجاقلاری امیدی ایله خاتمه تاپدی .

یاشاسین بیزی ظلمدن ظلمه آپاران فرقه‌میز !

یاشاسین شانلی غالبیتلره مالک اولان خلقیمیز !